

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
11.9.2002

1

Lékařenská péče Moravskoslezského kraje v roce 2001

Analýza lékařenské péče je prováděna na základě statistických výkazů o činnosti zdravotnických zařízení A(MZ)1–01 o lékařenské péči. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v České republice za rok 2001. Tento program jako Opatření ČSÚ byl uveřejněn ve Sbírce zákonů České republiky, částka 109 ze dne 16.11.2000. Za rok 2001 výkazy odevzdalo celkem 217 zdravotnických zařízení, návratnost činila 99,1 %.

1. Lékárný

Lékařskou péči na území Moravskoslezského kraje zabezpečovalo v roce 2001 podle Registru zdravotnických zařízení 199 lékáren (z toho 8 ústavních), 20 výdejen, z toho 19 výdejen zdravotnických prostředků a 1 výdejna léčivých rostlin. Všechna zařízení se vyskytují v resortu zdravotnictví. Publikované údaje jsou uvedeny bez činnosti 2 lékáren, které nedodaly výkaz.

Ukazatel	1999	2000	2001	Rozdíl proti předchozímu roku	
				2000	2001
Lékařny	172	176	189	4	13
Ústavní lékařny	7	7	8	-	1
Lékařny celkem	179	183	197	4	14

Během roku 2001 přibylo v Moravskoslezském kraji 14 lékáren, z toho 1 ústavní, což představuje nárůst proti roku 2000 o 7,7 %.

Na 1 lékárně připadal ve sledovaném roce

Rok	Počet obyvatel		1999 = 100	
	MSK	ČR	MSK	ČR
1999	7 159	6 324	100,0	100,0
2000	6 984	6 021	97,6	95,2
2001	6 465	5 753	90,3	91,0

Zaměstnanci lékáren

Ukazatel	Zaměstnanci (přepočtený počet)			Průměrný počet zaměstnanců na 1 lékárně				
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	ČR	
							2000	2001
Farmaceuti	513,05	537,67	563,46	2,87	2,94	2,86	2,66	2,84
Farm. laboranti	472,70	476,87	486,28	2,64	2,60	2,47	2,38	2,47
Ostatní	412,00	422,08	461,29	2,30	2,31	2,34	1,75	2,02
Celkem	1 397,75	1 436,62	1 511,03	7,81	7,85	7,67	6,79	7,33

V roce 2001 se mírně snižuje průměrný počet zaměstnanců na 1 lékárně, farmaceutů a farmaceutických laborantů. Ve srovnání s Českou republikou byl v Moravskoslezském kraji ve sledovaném tříletém období větší počet zaměstnanců, a to hlavně v kategorii ostatních pracovníků.

Činnost lékáren

Druh dokladu	Celkový počet			Průměrný počet přijatých dokladů na 1 lékárně				
	1999 ¹⁾	2000 ¹⁾	2001	1999	2000	2001	ČR	
							2000	2001
Recepty	11 027 005	10 673 183	11 404 444	61 603	58 323	57 891	50 483	51 376
Poukazy	177 341	226 802	199 570	991	1 239	1 013	1 008	1 010
Žádanky a objednávky na léčiva	168 798	175 249	176 567	943	958	896	886	802
Žádanky a objednávky na PTZ	7 096	7 610	7 742	36	42	39	144	183

¹⁾ Vč. lékárenského oddělení nemocnice

Průměrný výkon jedné lékárny určený počtem přijatých receptů se ve sledovaném tříletém období neustále snižuje. V porovnání regionu s průměrem za Českou republiku, připadlo v Moravskoslezském kraji na 1 lékárně o 6 515 receptů více než v ČR. Průměrný počet poukazů, žádanek a objednávek na léčiva v Moravskoslezském kraji byl v porovnání s Českou republikou téměř shodný. Nižší byl průměrný počet žádanek a objednávek na prostředky zdravotnické techniky (PZT), který představuje pouze 0,1 % z celkového počtu všech druhů dokladů.

Tržby lékáren

Tržby lékáren (v tis. Kč)	Celkem v tis. Kč			Na 1 lékárně v tis. Kč			Podíl v %		
	1999 ¹⁾	2000 ¹⁾	2001	2000	2001	ČR 2001	2000	2001	ČR 2001
od ZP za léčiva	3 317 642	2 658 280	2 929 805	14 526	14 872	13 632	59,0	61,7	57,9
od ZP za poukazy	101 139	245 720	84 795	1 343	430	680	5,5	1,8	2,9
za doplatky pacientů	x	280 052	397 328	1 530	2 017	1 767	6,2	8,3	7,5
za volný prodej	834 935	581 038	568 543	3 175	2 886	3 085	12,9	12,0	13,1
od zdravot. zařízení	x	695 878	731 730	3 803	3 714	4 208	15,5	15,4	17,9
od ost. odběratelů	x	41 343	37 311	226	189	171	0,9	0,8	0,7

¹⁾ Vč. lékárenského oddělení nemocnice

Nejvýznamnějšími položkami v tržbách lékáren v roce 2000 a 2001 byly tržby za léčiva na recepty (59,0 % a 61,7 %) a za žádanky zdravotnických zařízení (15,5 %, 15,4 %). Volný prodej představoval 12,9 resp. 12,0 % všech tržeb lékáren a doplatky pacientů činily 6,2 resp. 8,3 %. V porovnání s průměrnými hodnotami na 1 lékárně v České republice dosáhly hlavní tržby za léčiva na recepty v Moravsko-slezském kraji v průměru vyšší částku o 9,1 %.

Struktura lékáren podle velikosti tržeb

byla v roce 2001 následující:

Pásmo tržeb v mil. Kč	Počet lékáren	Podíl lékáren v %
0 - 4	14	7,11
5 - 9	42	21,32
10 - 14	32	16,24
15 - 19	31	15,74
20 - 24	19	9,64
25 - 29	24	12,18
30 - 39	15	7,61
40 - 49	4	2,03
50 - 59	3	1,52
60 - 69	5	2,54
70 - 79	2	1,02
80 - 89	1	0,51
90 - 99	2	1,02
100 a více	3	1,52
Celkem	197	100,00

2. Výdejny

Počty a struktura výdejen

Zařízení	1999	2000	2001	Rozdíl proti předchozímu roku	
				2000	2001
Výdejny léčivých rostlin a léčiv	2	2	1	-	-1
Výdejny prostředků zdrav. techniky	22	21	19	-1	-2
Celkem	24	23	20	-1	-3

Proti roku 2000 ubyla v Moravskoslezském kraji 1 výdejna léčiv a 2 výdejny prostředků zdravotnické techniky.

Zaměstnanci výdejen

Ukazatel	Zaměstnanci (přepočtený počet)			Průměrný počet zaměstnanců na 1 výdejnu			
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	ČR 2001
Farmaceuti	2,88	3,29	1,27	0,12	0,14	0,06	0,16
Farm. laboranti	11,07	13,47	11,50	0,46	0,59	0,57	0,65
Ostatní	70,66	63,40	66,91	2,94	2,76	3,35	1,87
Celkem	84,61	80,16	79,68	3,52	3,49	3,98	2,68

Celková zaměstnanost jedné výdejny v roce 2001 je vyšší než v předchozích letech. V porovnání s průměrným počtem zaměstnanců na 1 výdejnu v České republice, výrazně převyšuje zaměstnanost hlavně u ostatních pracovníků.

Činnost výdejen

Zařízení	Druh dokladu	Celkový počet			Prům. počet dokladů na 1 výdejnu		
		1999	2000	2001	1999	2000	2001
Výdejny léčivých rostlin a léčiv	recepty a poukazy	123 947	135 942	128 990	5 164	5 911	6 449
	žádanky a objed. na léčiva	-	45	-	-	2	-
Výdejny PTZ	žádanka a objed. na PTZ	5 526	2 565	947	230	111	47

Průměrný počet receptů a poukazů přijatých ve sledovaném tříletém období na 1 výdejnu každoročně stoupá. Pokles byl zaznamenán u přijatých žádanek a objednávek na prostředky zdravotnické techniky.

Tržby výdejen

Celkem v tis. Kč			Na 1 výdejnu		Podíl v %	
1999	2000	2001	2000	2001	2000	2001
7 065	6 711	-	292	-	4,5	-
103 964	81 817	133 539	3 557	6 677	54,9	69,0
x	4 527	5 108	197	255	3,0	2,6
45 867	27 613	27 216	1 201	1 361	18,5	14,1
x	10 246	2 075	445	104	6,9	1,1
x	18 098	25 691	787	1 285	12,2	13,2

Průměrné tržby jedné výdejny byly v roce 2001 vyšší o 3 203 tis. Kč proti roku 2000 hlavně navýšením tržeb od zdravotních pojišťoven za zdravotnické prostředky a od ostatních odběratelů. V obou letech překračovaly průměrnou tržbu jedné výdejny v České republice za rok 2001, která činila 5 671 tis. Kč.

3. Celková charakteristika činnosti lékárenské péče

Souhrnně charakterizují lékárenskou péči tyto kvantitativní ukazatele lékáren a výdejen:

Přijaté doklady	Celkový počet		
	1999	2000	2001
Recepty	11 052 505	10 748 328	11 404 444
Žádanky a objednávky na léčiva	168 798	175 294	176 567
Poukazy	275 788	336 438	328 560
Žádanky a objednávky na PZT	12 622	10 175	8 689
Celkem	11 509 713	11 270 235	11 918 260

Počet receptů přijatých v roce 2001 stoupl o 6,1 % proti roku 2000. Počet poukazů se snížil o 2,3 %, žádanek a objednávek na PZT bylo o 14,6 % méně než v roce 2000. Celkově se objem lékárenské péče v Moravskoslezském kraji v roce 2001 zvýšil o 5,8 %.

Počet přijatých receptů pro zdravotní pojišťovny v letech 1999 až 2001

Ukazatel	1999	2000	2001
Počet receptů pro ZP	10 714 281	10 410 117	10 612 124
Tržby za recepty od ZP (v tis. Kč)	2 707 978	2 664 991	2 929 805
Průměrná tržba na 1 recept	253	256	276

Nejvýznamnějším dokladem v lékárenské péči jsou recepty. Proti roku 2000 vzrostl počet receptů pro zdravotní pojišťovny o 1,9 % a o 9,9 % vzrostly také tržby lékárenských zařízení za recepty od zdravotních pojišťoven. Průměrná tržba za 1 recept vzrostla o 7,8 %.

Celkové tržby lékáren a výdejen v letech 1999 až 2001

Tržby (v tis. Kč)	1999	2000	2001
od ZP za léčiva	3 324 707	2 664 991	2 929 805
od ZP za prostředky zdr. techniky	205 103 ¹⁾	327 537	218 334
za doplatky pacientů	x	284 579	402 436
za volný prodej	880 802	608 651	595 759
od zdravotnických zařízení	x	706 124	733 805
od ostatních odběratelů	x	59 441	63 002

¹⁾ V roce 1999 byly doplatky za léčiva a PZT vykazovány spolu s tržbami za volný prodej

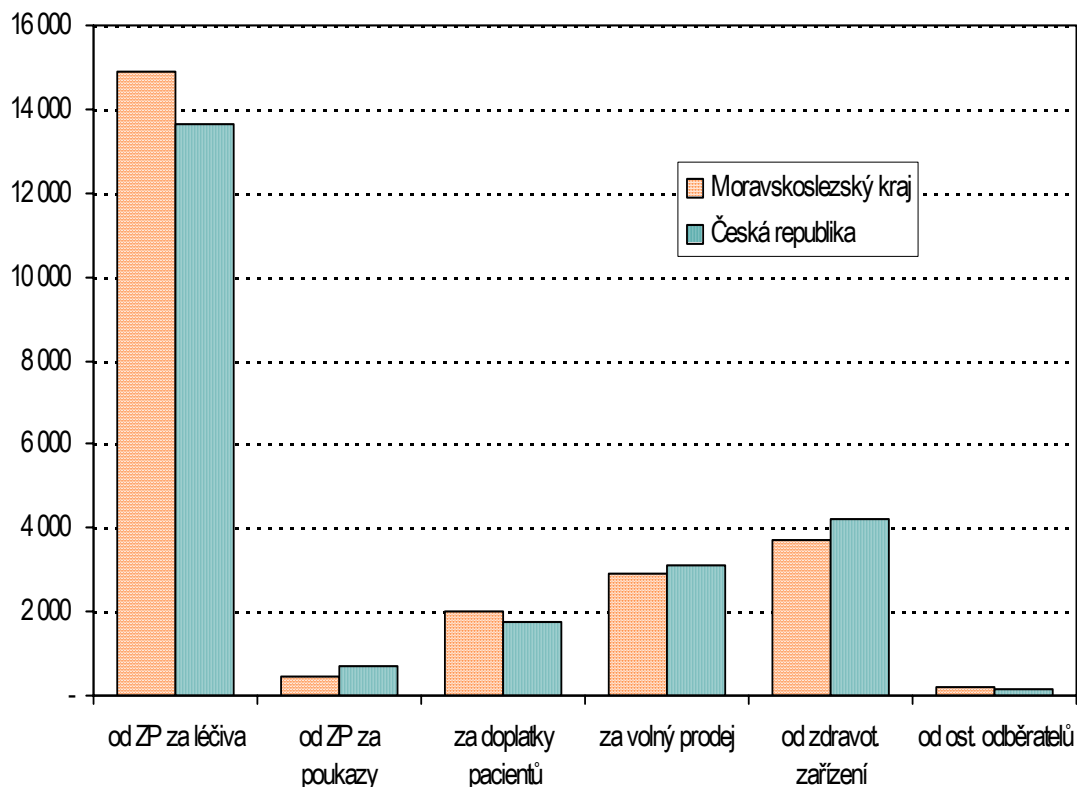
V roce 2001 výrazně vzrostly tržby od zdravotních pojišťoven za léčiva, v průměru o 9,9 % a tržby za doplatky pacientů, nárůst o 41,4 %. Pokles o 33,3 % byl zaznamenán u tržeb od zdravotních pojišťoven za prostředky zdravotnické techniky.

Značky v tabulkách:

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
 Ležatý křížek (x) z důvodu odlišného vykazování nelze vyčíslit.

4. Grafická část

Tržby na 1 lékárně v tisících Kč

Počet lékáren podle velikosti tržeb v roce 2001

Vypracoval: kolektiv RO ÚZIS ČR Ostrava
 e-mail: kozlikova@uzis.cz